

Cambrà de Comerç
de Lleida

LA INVERSIÓ PÚBLICA A LA PROVÍNCIA I COMARQUES DE LLEIDA

Carme Poveda i Alicia Casart, Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona

Lleida, 22 de setembre de 2022

Objectiu

Respondre tres preguntes:

- ✓ Quin és el volum total d'inversió pública que ha rebut Lleida els darrers anys i a què s'ha destinat?
- ✓ Lleida ha augmentat o ha disminuït el seu pes en la inversió pública que rep Catalunya, ja sigui de procedència estatal o de la Generalitat?
- ✓ Es compleixen els principis d'eficiència (PIB) i/o d'equitat (població/superfície) en la distribució de la inversió pública a Lleida?

Contingut

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA
2. INVERSIÓ EXCUTADA PER LA UNIVERSITAT DE LLEIDA
3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA

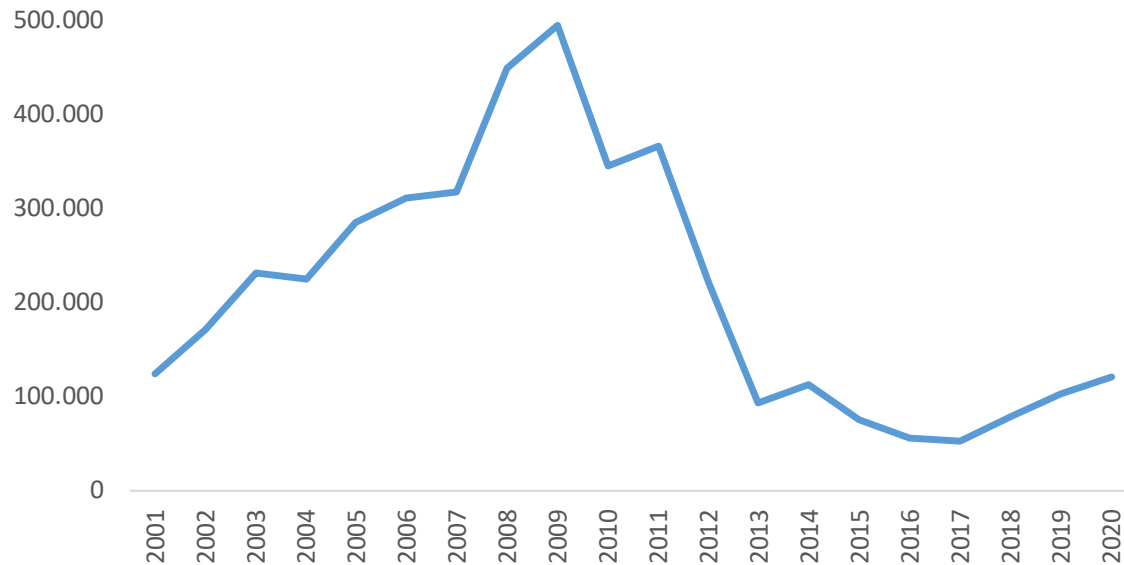
- Evolució temporal i pes sobre la inversió total a Catalunya (2001-2020)
- Anàlisi d'eficiència i equitat en la distribució de la inversió a Lleida
- Distribució comarcal de la inversió
- Anàlisi de la despesa pressupostada per polítiques de despesa (2022)

Font: Departament d'Economia i Hisenda de la Gencat.

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA

Gràfic 1. Inversió executada per la Generalitat a les comarques de Lleida

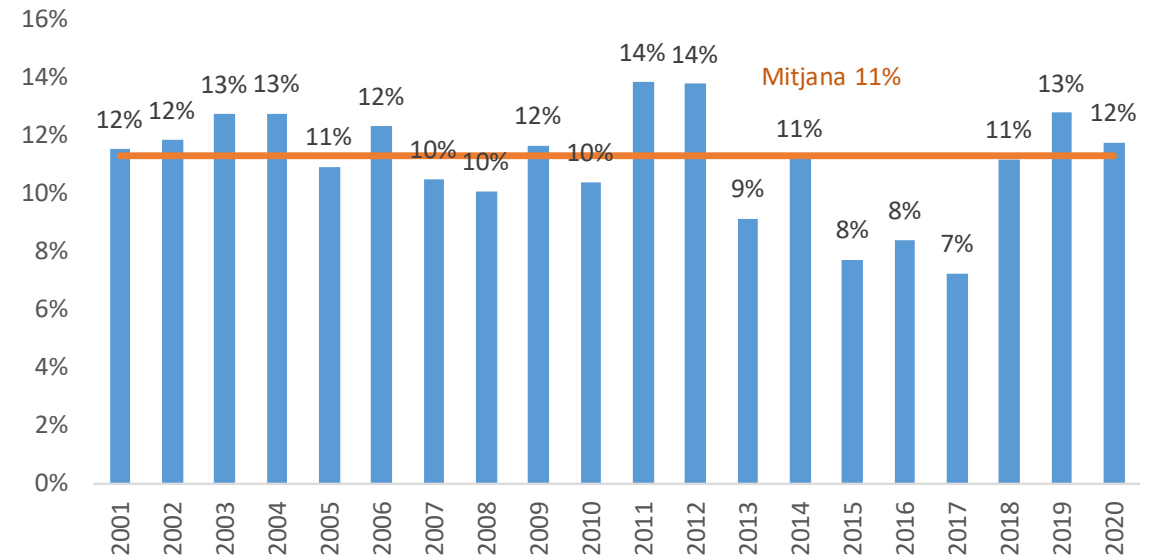
En milers d'euros

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Departament d'Economia i Hisenda

Gràfic 2. Inversió executada per la Generalitat a les comarques de Lleida

En % sobre el total d'inversió comarcalitzable

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Departament d'Economia i Hisenda

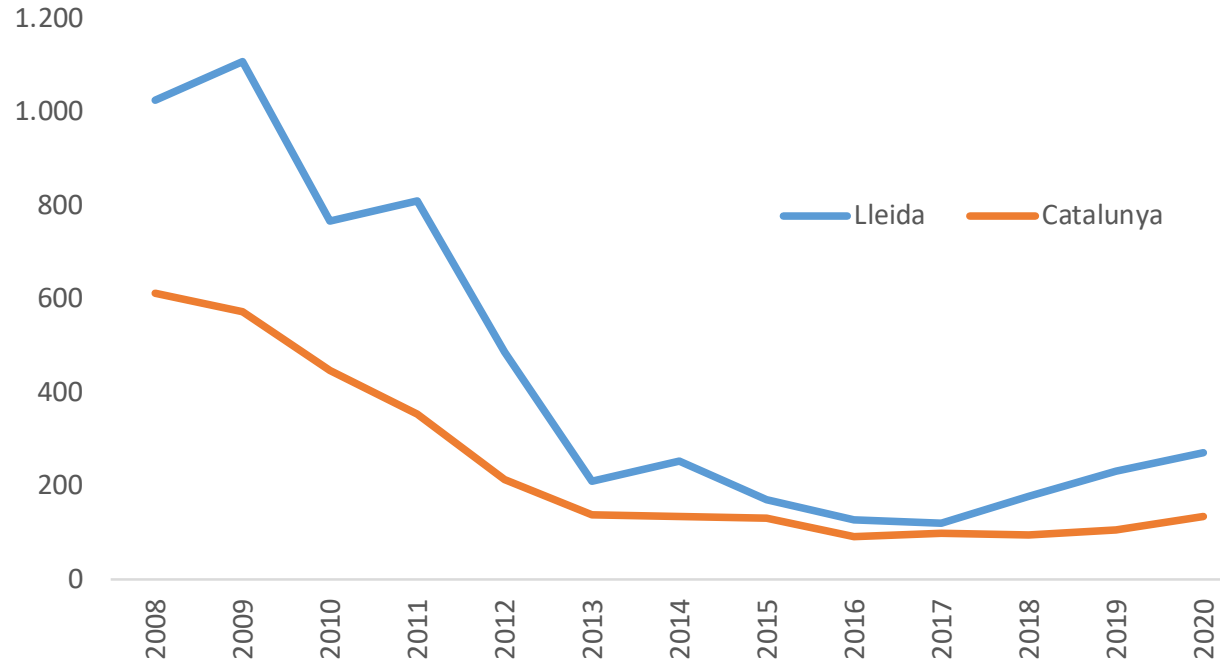
Les comarques lleidatanes han rebut l'11,3% de la inversió els darrers 20 anys, mentre que representen el 5,3% del PIB català i el 6,0% de la població catalana.

→ La gran extensió territorial (38% de Cat.), la dispersió de la població i l'especialització agrícola explicarien la necessitat de fer un esforç d'inversió superior al seu nivell de riquesa i població.

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA

Gràfic 5. Inversió executada per la Generalitat per càpita

En euros per habitant

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Departament d'Economia i Hisenda

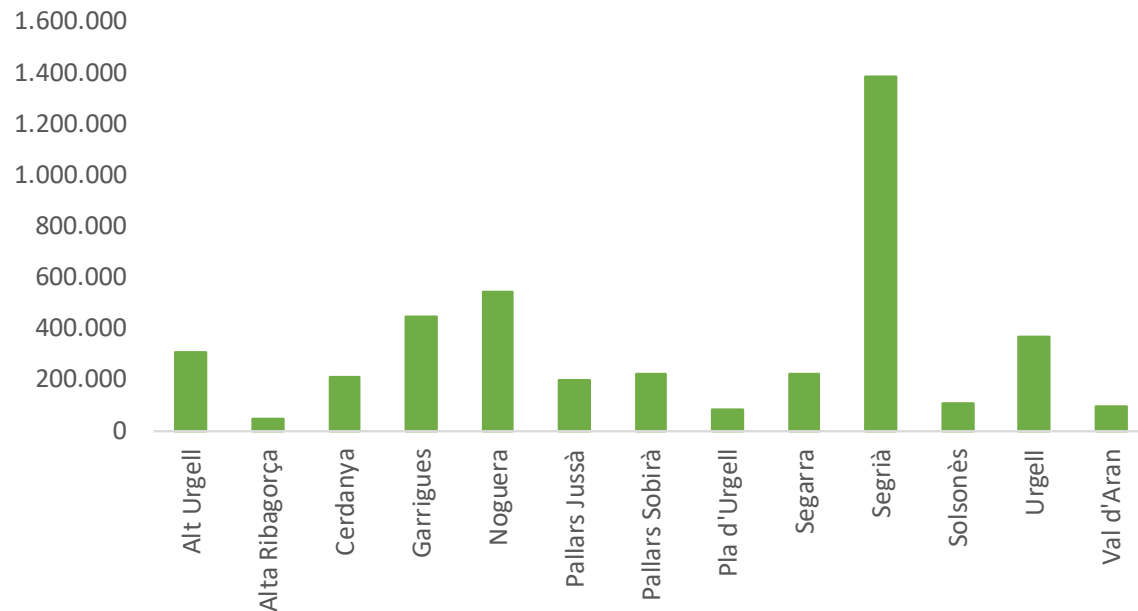
La inversió per habitant i any del període més recent (2013-2020) seria de 195 euros a les comarques de Lleida, un 68% superior als 116 euros de Catalunya.

→ La inversió per habitant s'ha anat reduint des del 2008 fins al 2013, i a partir de llavors s'ha mantingut força estable i sempre per sobre de la mitjana catalana.

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA

Gràfic 6. Inversió executada per la Generalitat a les comarques de Lleida

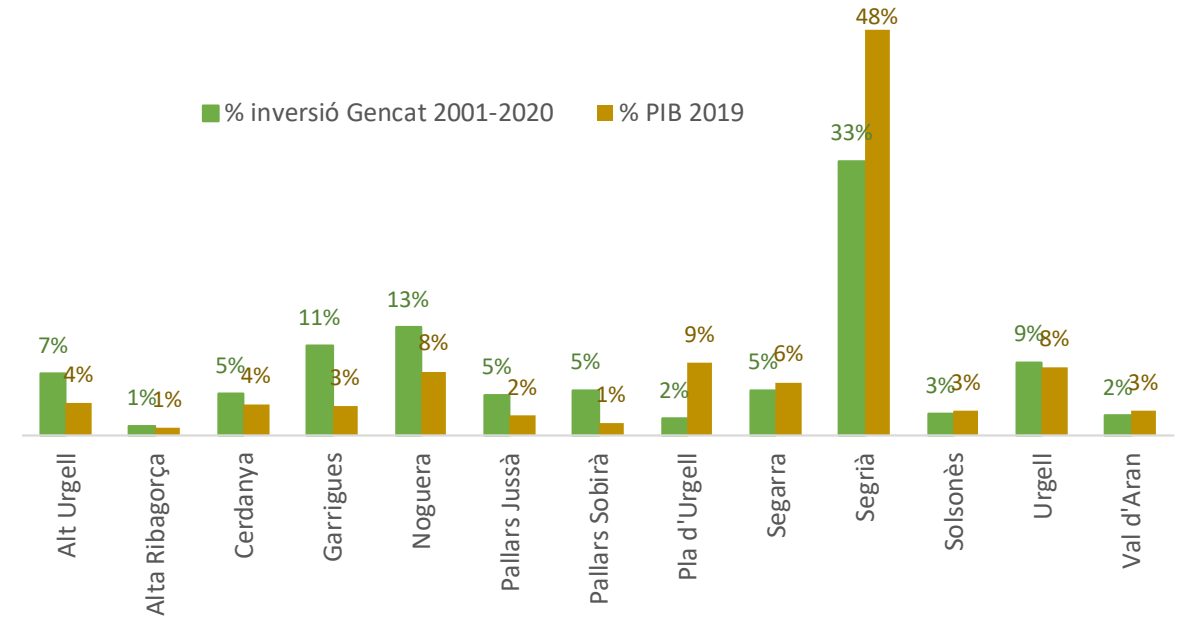
Dades acumulades 2001-2020, en milers d'euros

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Departament d'Economia i Hisenda

Gràfic 7. Inversió executada per la Generalitat i PIB de les comarques de Lleida

En % sobre el total de les comarques de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Departament d'Economia i Hisenda i l'Idescat

Cinc comarques concentren el 73% de la inversió de les 13 comarques lleidatanes els darrers 20 anys, un percentatge similar al seu pes econòmic agregat (71%).

→ El Segrià concentra el 33% de la inversió, seguit per Noguera (13%), Garrigues (11%), Urgell (9%) i Alt Urgell (7%).

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA

Inversió real (capítol 6) dels Pressupostos de la Generalitat 2022 a les comarques de Lleida*, per polítiques (milers €)

	Comarques Lleida	% comarques Lleida	Catalunya territ.	% Catalunya territ.	% Lleida/Cat
TRANSPORT	69.551	42%	512.935	33%	14%
INFRAESTRUCTURES AGRÀRIES I RURALS	35.788	22%	45.663	3%	78%
TURISME	13.004	8%	25.017	2%	52%
SALUT	12.448	8%	250.616	16%	5%
ORDENACIÓ DEL TERRITORI I URBANISME	6.963	4%	179.916	11%	4%
SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ, CONEIX. I TELECOM.	6.091	4%	34.397	2%	18%
EDUCACIÓ	5.178	3%	101.774	6%	5%
JUSTÍCIA	3.960	2%	37.398	2%	-
HABITATGE I ACTUACIONS URBANES	3.088	2%	48.312	3%	6%
ACTUACIONS AMBIENTALS	2.950	2%	15.893	1%	19%
CICLE DE L'AIGUA	2.688	2%	127.504	8%	2%
RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ	1.328	1%	42.786	3%	-
SEGURETAT I PROTECCIÓ CIVIL	1.175	1%	11.316	1%	10%
ESPORTS	350	0%	4.016	0%	9%
CULTURA	334	0%	6.883	0%	5%
ADMINISTRACIÓ I SERVEIS GENERALS	181	0%	42.526	3%	0%
ALTRES ACTUACIONS DE CARÀCTER ECONÒMIC	141	0%	3.265	0%	4%
ALTA DIRECCIÓ DE LA GENERALITAT I EL SEU GOVERN	27	0%	3.043	0%	1%
TOTAL	165.243	100%	1.571.141	100%	11%

Les polítiques amb més inversió prevista a Lleida el 2022 són Transport (42%) i Infraestructures agràries i rurals (22%).

→ Les polítiques on Lleida té un pes elevat sobre el total de Catalunya són Infraestructures agràries i rurals (78%), Turisme (52%), Actuacions ambientals (19%) i, com a novetat, Telecomunicacions (18%).

1. INVERSIÓ DE LA GENERALITAT A LES COMARQUES DE LLEIDA

Quadre 3. Inversió real dels Pressupostos de la Generalitat 2022 a Lleida

Milers d'euros. Import consolidat

Alt Pirineu i Aran	Alt Urgell	16.724	10%
	Alta Ribagorça	4.382	3%
	Aran	1.270	1%
	Cerdanya	9.040	5%
	Pallars Jussà	4.569	3%
	Pallars Sobirà	7.336	4%
	TOTAL	43.320	26%
Àmbit de Ponent	Garrigues	11.275	7%
	Noguera	17.396	11%
	Pla d'Urgell	5.250	3%
	Segarra	7.328	4%
	Segrià	43.432	26%
	Urgell	10.135	6%
	TOTAL	94.814	57%
Comarques Centrals	Solsonès	12.418	8%
No territorialitzat Lleida (prov.)		14.690	9%
TOTAL		165.243	100%

El darrer Pressupost de la Generalitat aprovat (2022) assigna 165,2 M€ a Lleida, dels quals un 57% a l'Àmbit de Ponent i un 26% a l'Alt Pirineu i Aran

→ el restant 8% a Solsonès i 9% són inversions no territorialitzades.

2. INVERSIÓ EXECUTADA PER LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

Alumnes matriculats a les universitats de Catalunya i inversió rebuda (milers €)

	Alumnes 2020	% alumnes	Inversió 2021	% inversió
Sistema universitari públic	190.249	100,0%	144.114	100,0%
Universitat de Barcelona	43.531	22,9%	27.347	19,0%
Universitat Autònoma de Barcelona	31.301	16,5%	33.424	23,2%
Universitat Politècnica de Catalunya	22.406	11,8%	28.644	19,9%
Universitat Pompeu Fabra	15.844	8,3%	22.905	15,9%
Universitat de Girona	13.546	7,1%	9.234	6,4%
Universitat Rovira i Virgili	12.196	6,4%	8.430	5,8%
Universitat de Lleida	8.920	4,7%	7.234	5,0%
Universitat Oberta de Catalunya	42.505	22,3%	6.896	4,8%

Font: elaboració pròpia a partir dels Pressupostos de la Generalitat i l'Idescat

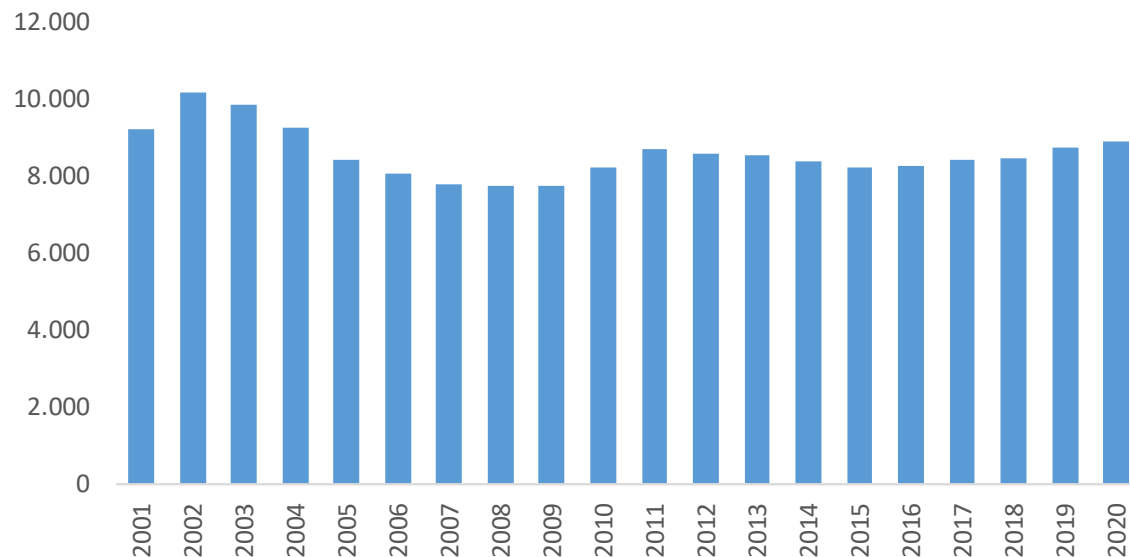
La UdL és la més petita dins el sistema d'universitats públiques catalanes, però rep inversió d'acord amb la ràtio d'alumnes.

→ El 2020 la UdL concentra el 4,7% dels alumnes i el 5,0% de la inversió destinada a les universitats públiques catalanes.

2. INVERSIÓ EXECUTADA PER LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

Gràfic 11. Alumnes matriculats a la Universitat de Lleida

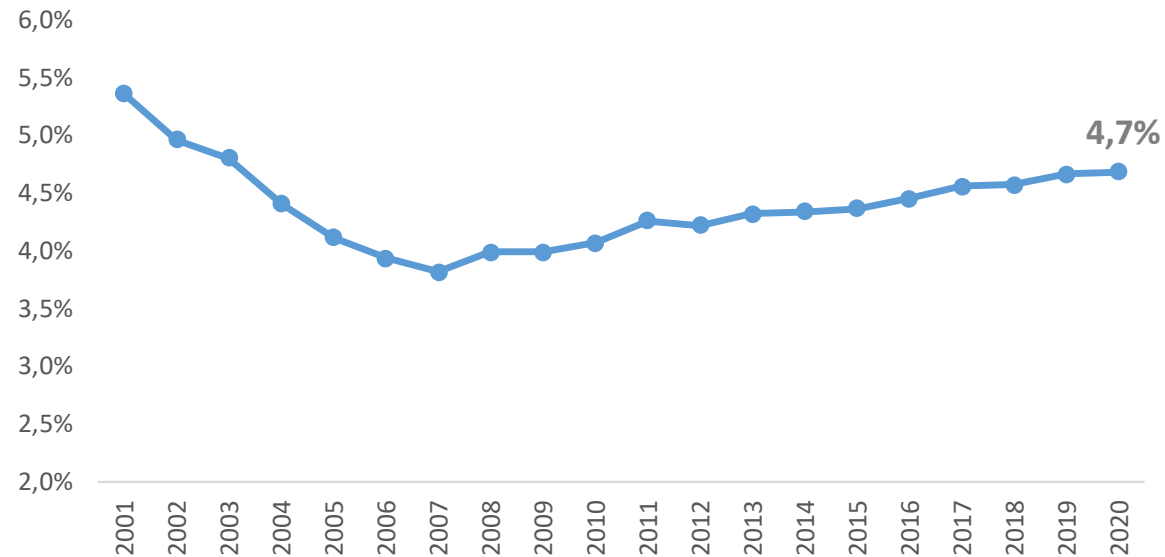
En nombre

Font: Idescat

Gràfic 12. Alumnes matriculats a la Universitat de Lleida

En % del sistema públic universitari català

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades per la Generalitat i Idescat

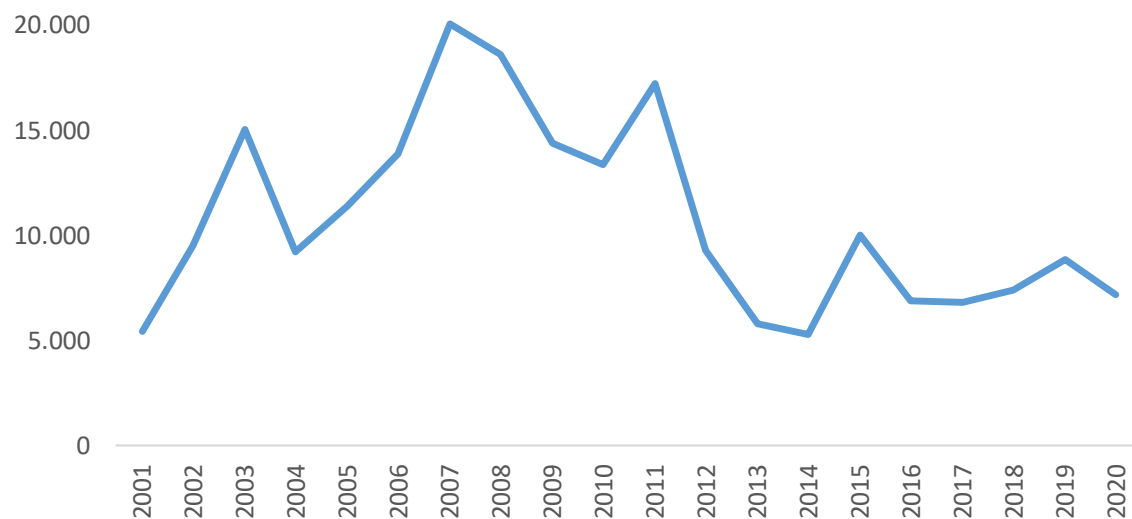
En mitjana els últims 20 anys, Lleida ha concentrat el 4,4% dels alumnes d'universitats públiques catalanes.

→ Després del mínim registrat el 2007, la tendència és ascendent en % sobre el total d'alumnes del sistema públic català fins al 4,7% de 2020 (però relativament estable en nombre d'alumnes).

2. INVERSIÓ EXECUTADA PER LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

Gràfic 13. Inversió executada a la Universitat de Lleida

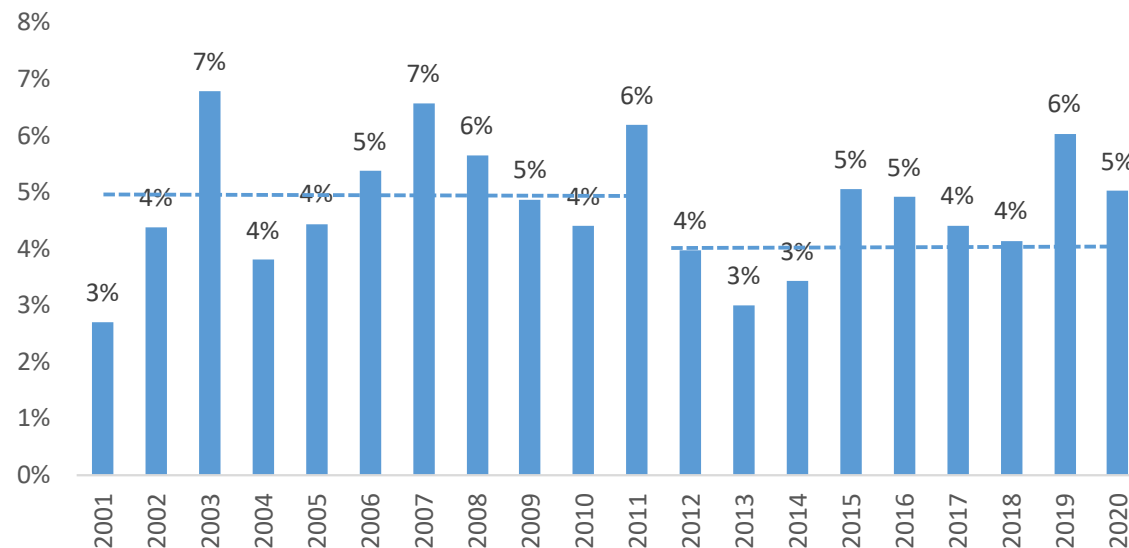
En milers d'euros

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades per la Generalitat

Gràfic 14. Inversió executada a la Universitat de Lleida

En % sobre el total d'universitats públiques catalanes

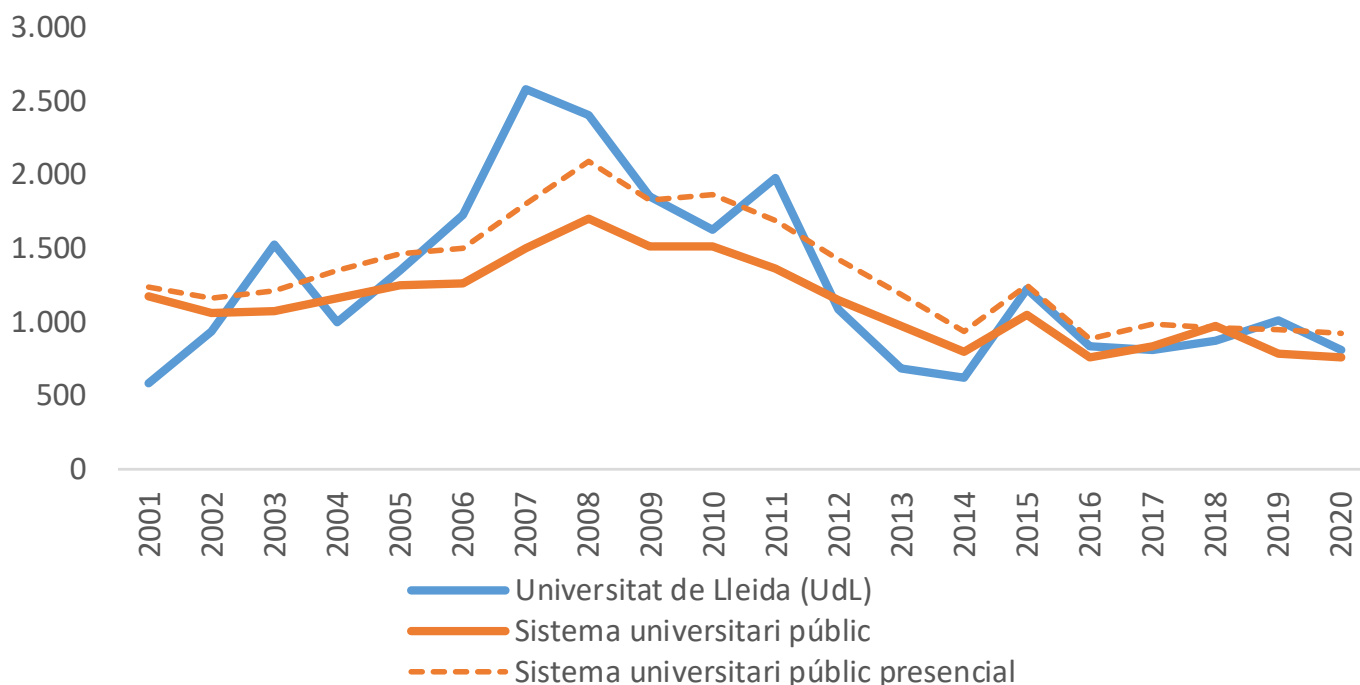
Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades per la Generalitat

Després d'un fort període inversor (2002-2011) la inversió s'ha estabilitzat entorn als 7,5 M€/any durant el període (2012-2020), que representa de mitjana el 4% de la destinada a les universitats públiques catalanes.

2. INVERSIÓ EXECUTADA PER LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

Gràfic 15. Inversió executada per alumne

En euros

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades per la Generalitat i Idescat

La inversió que rep la Universitat de Lleida està ajustada al nombre d'alumnes dins el marc de referència del sistema universitari públic català.

→ El 2020 la inversió per alumne a la universitat de Lleida és de 811 €, enfront a 758 € al conjunt del sistema universitari públic (per inferior als 929 € el sistema universitari públic presencial).

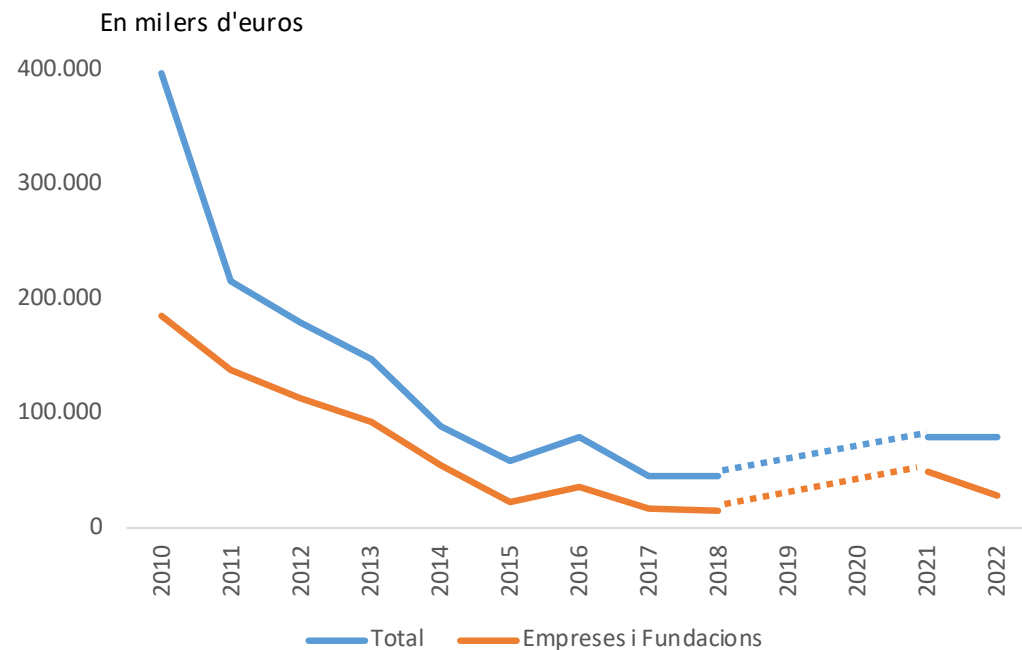
3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

- Inversió pressupostada a Lleida: evolució i pes sobre el total a Catalunya
- Anàlisi d'eficiència i equitat en la distribució de la inversió pressupostada a Lleida
- Anàlisi de la despesa pressupostada per ministeris (any 2022)
- Grau d'execució del pressupost d'inversió a Lleida (any 2021)

L'anàlisi històrica es basa en inversió pressupostada (dades IGAE no desagregades per províncies). S'ha analitzat el grau d'execució pressupostària 2021 en base a previsió de tancament inclosa a pressupost 2022, per les empreses i fundacions públiques (únic bloc desagregat per províncies).

3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

Gràfic 8. Inversió pressupostada per l'Estat a la província de Lleida

Font: Pressupostos Generals de l'Estat

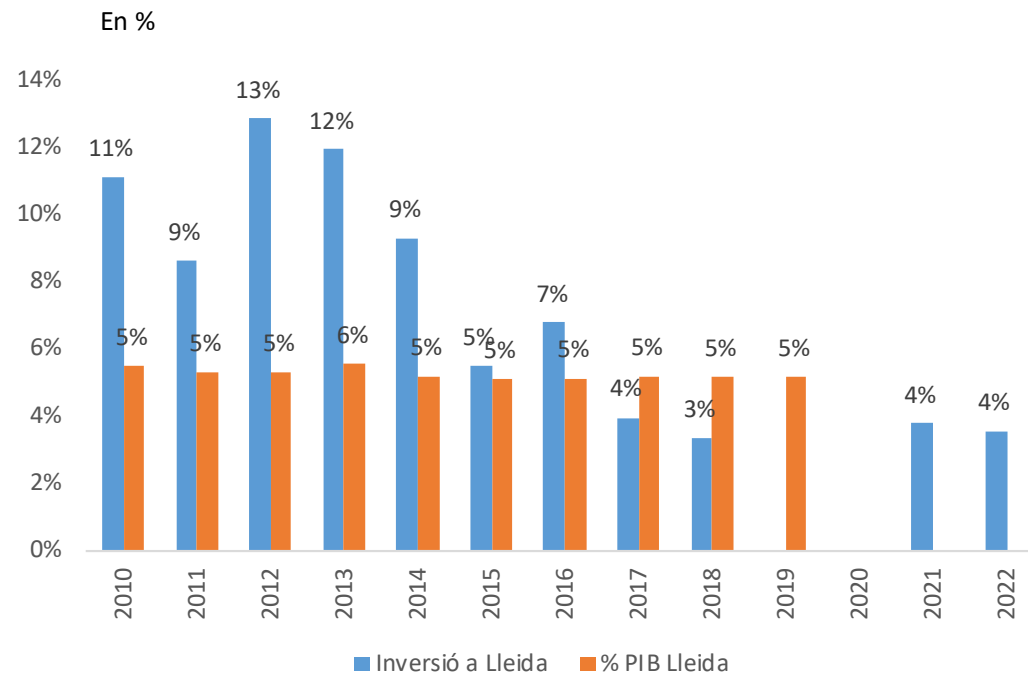
Nota: Els pressupostos del 2019 i el 2020 eren prorrogats.

Caiguda significativa de la inversió. Crisi financera 2008, finalització/reducció de les inversions en grans projectes de l'Estat.

→empreses públiques: la remuntada d'inversió pressupostada enregistrada els últims anys per al conjunt de Catalunya (Rodalies, Corredor Mediterrani) no ha repercutit en la província de Lleida.

3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

Gràfic 9. Inversió pressupostada de l'Estat a Lleida, respecte al conjunt de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir dels Pressupostos Generals de l'Estat i l'Idescat

Nota: Els pressupostos del 2019 i el 2020 eren prorrogats. Les darreres dades de PIB publicades són de 2019

La caiguda d'inversió es fa ben patent si es compara amb el pes econòmic.

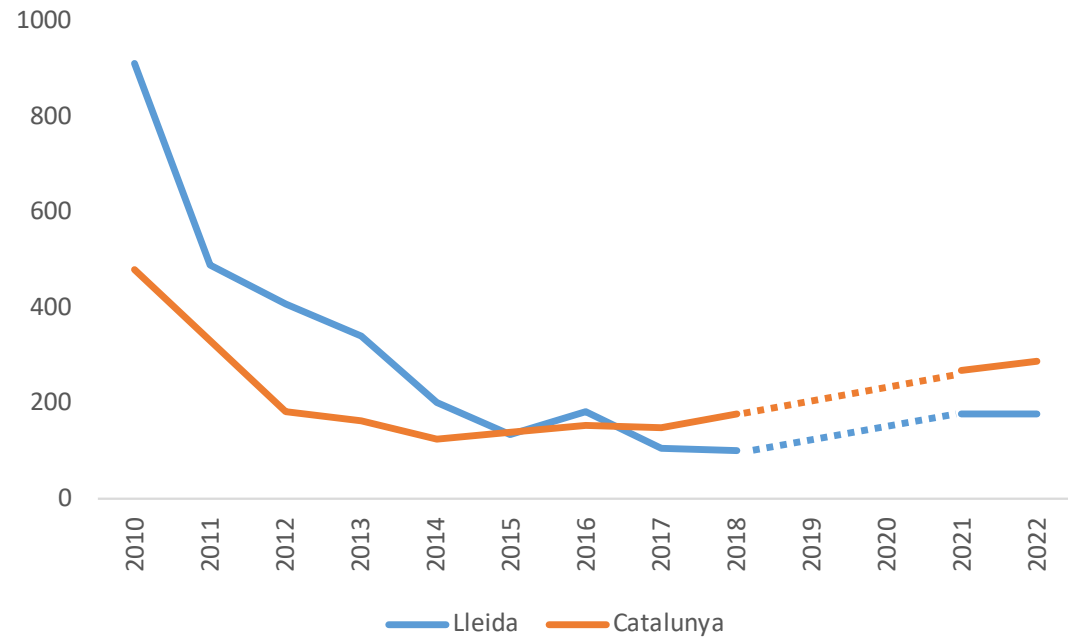
→Primera etapa (2010-2014) d'inversió pressupostada superior al pes econòmic; segona etapa (2021-2022) lleugerament per sota del pes econòmic de Lleida sobre Catalunya

3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

Gràfic 10. Inversió pressupostada per l'Estat per càpita

En euros per habitant

Font: Elaboració pròpia amb dades dels Pressupostos Generals de l'Estat i d'Idescat.

Conclusions similars en termes d'inversió per càpita

→ Inversió pressupostada per habitant a la província de Lleida: 180 €/habitant el 2022, un 80% inferior als 911 €/habitant del 2010.

→ el 2022 la inversió pressupostada a Catalunya va ser de 286 €/habitant.

3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

Quadre 3. Inversió total prevista als PGE 2022 (sense Seguretat Social) a la província de Lleida i Catalunya, per ministeris

Milers d'euros

MINISTERI

TRANSPORTS, MOBILITAT I AGENDA URBANA

TRANSICIÓ ECOLÒGICA I EL REpte DEMOGRÀFIC

AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

HISENDA I FUNCIO PÚBLICA

CULTURA I ESPORT

INTERIOR

CIÈNCIA I INNOVACIÓ

INDÚSTRIA, COMERÇ I TURISME

PRESIDÈNCIA, RELACIONS AMB LES CORTS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

TREBALL I ECONOMIA SOCIAL

TOTAL

Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
67.923	1.998.879	3%
6.632	27.085	24%
2.544	2.544	100%
912	163.574	1%
430	3.820	11%
50	3.595	1%
0	240	0%
0	1.044	0%
0	3.967	0%
0	830	0%
78.491	2.205.577	4%

Font: elaboració pròpia a partir dels Pressupostos Generals de l'Estat 2022

Inversions pressupostades per al 2022: la major part correspon al Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (MITMA)

→ Però baix pes d'inversió del MITMA a Lleida sobre el total català (3%).

→ Per contra, el MAPA és l'únic ministeri que destina el 100% de la seva inversió a Catalunya a la província de Lleida

3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

Quadre 4. Detall de la inversió total prevista als PGE 2022 (sense Seguretat Social) a la província de Lleida i Catalunya

Milers d'euros

	Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
M. TRANSPORTS, MOBILITAT I AGENDA URBANA			
Estat, Organismes Autònoms i resta d'Entitats de dret públic	43.951	244.402	18%
ADIF	15.334	848.917	2%
ADIF Alta Velocitat	1.232	389.777	0%
Renfe	7.406	274.072	3%
Ports de l'Estat	0	138.445	0%
ENAIRE	0	95.538	0%
Centro Intermodal de Logística (CILSA)	0	3.685	0%
Fundació dels Ferrocarrils Espanyols	0	660	0%
World Trade Center Barcelona	0	3.383	0%
Total Ministeri	67.923	1.998.879	3%

	Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
M. TRANSICIÓ ECOLÒGICA I EL REPTA DEMOGRÀFIC			
Estat, Organismes Autònoms i resta d'Entitats de dret públic	5.852	16.075	36%
Aigües de les Conques Mediterrànies (AcuaMed)	780	780	100%
Empresa Nacional de Residus Radioactius (ENRESA)	0	10.230	0%
Total Ministeri	6.632	27.085	24%

M. AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

	Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
Societat Mercantil Estatal d'Infraestructures Agràries (SEIASA)	2.544	2.544	100%
Total Ministeri	2.544	2.544	100%

M. HISENDA I FUNCIÓ PÚBLICA

	Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
Estat, Organismes Autònoms i resta d'Entitats de dret públic	265	2.848	9%
Societat Estatal de Participacions Industrials (SEPI)	647	17.978	4%
Societat d'Infraestructures i Equipaments Penitenciaris (SIEPSE)	0	2.235	0%
Zona Franca Barcelona	0	140.489	0%
Zona Franca Intern.	0	24	0%
Total Ministeri	912	163.574	1%

M. CULTURA I ESPORT

	Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
Estat, Organismes Autònoms i resta d'Entitats de dret públic	430	3.820	11%
Total Ministeri	430	3.820	11%

M. INTERIOR

	Província Lleida	Catalunya regionalitzat	% Lleida/Cat
Estat, Organismes Autònoms i resta d'Entitats de dret públic	50	3.595	1%
Total Ministeri	50	3.595	1%

Font: elaboració pròpia a partir dels Pressupostos Generals de l'Estat 2022

Les empreses públiques del MITMA que concentren la inversió a Lleida són les ferroviàries. Pel que fa al MAPA, la inversió prevista correspon exclusivament a l'empresa pública Societat Mercantil Estatal d'Infraestructures Agràries (SEIASA).

3. INVERSIÓ DE L'ESTAT A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

Quadre 5. Grau d'execució de la inversió en Empreses i Fundacions estatals a la província de Lleida. Any 2021

Milers d'euros

M. TRANSPORTS, MOBILITAT I AGENDA URBANA	Pressupostat	Executat	% Execució
ADIF	38.692	3.810	10%
ADIF Alta Velocitat	860	778	90%
Renfe	7.023	5.816	83%
Societat Estatal d'Infraestructuras del Transport Terrestre (SEITTSA)	0	620	-
Total Ministeri	46.575	11.024	24%

M. TRANSICIÓ ECOLÒGICA I EL REpte DEMOGRÀFIC	Pressupostat	Executat	% Execució
Aigües de les Conques Mediterrànies (AcuaMed)	130	130	100%
Aigües de les Conques d'Espanya (ACUAES)	273	263	96%
Total Ministeri	403	393	98%

M. HISENDA I FUNCIÓ PÚBLICA	Pressupostat	Executat	% Execució
Societat Estatal de Participacions Industrials (SEPI)	825	977	118%
Total Ministeri	825	977	118%

Font: elaboració pròpia a partir dels Pressupostos Generals de l'Estat 2022

El 2021 va representar per tot Catalunya un rècord en les baixes xifres d'execució pressupostària de l'Estat, Lleida no ha estat cap excepció.

→ Només un 24% d'execució de la inversió prevista per part del MITMA....

→ ....i el 10% de la inversió prevista per ADIF (línia Lleida-Cervera-Manresa)

4. CONCLUSIONS (I)

- Els darrers 20 anys, Lleida a rebut l'11% de la inversió de la Generalitat, un percentatge superior al seu pes en el PIB (5%) i en la població (6%) de Catalunya. Aquesta major inversió s'explica per la seva gran extensió territorial (40% de Catalunya), la dispersió poblacional i l'especialització agrícola. De fet, les polítiques de Transport i d'Infraestructures agràries i rurals representen el 64% d'inversió al territori. El Segrià concentra un 33% de la inversió rebuda per la Generalitat.

4. CONCLUSIONS (II)

- La inversió que rep la Universitat de Lleida està ajustada al nombre d'alumnes dins el marc de referència del sistema universitari públic català.
- En el període 2001-2020, Lleida ha concentrat el 4,4% dels alumnes d'universitats públiques catalanes i el 4,8% de la inversió pública destinada sistema universitari català.

4. CONCLUSIONS (III)

- Les inversions pressupostades per l'Estat a Lleida en l'última dècada han caigut dràsticament fruit de la crisi financera del 2008 i de la finalització/reducció de les inversions en grans projectes com és el cas de l'AVE (dècada prèvia), carreteres (A-22, A-14) o el Canal Segarra-Garrigues.
- Aquest fet es reflecteix també en termes de pes d'inversió en relació al pes econòmic i demogràfic de Lleida respecte a Catalunya.
- Queda palès el poc pes de Lleida en la inversió actual del MITMA a Catalunya (Rodalies, Corredor Mediterrani...), en contrast amb el MAPA, que destina el 100% de la seva inversió a Catalunya a la província de Lleida.

4. CONCLUSIONS (IV)

Perspectives a futur:

- Noves inversions planificades/previstes en infraestructures de transport. Ferroviari: Integració Línia Lleida-La Pobla a Balaguer, tren dels cims, nous trens per Rodalies Lleida.
- Canal Segarra-Garrigues: Desenvolupament de les obres pendents en la xarxa de distribució (Generalitat)
- Fons Next Generation: Noves perspectives d'inversió, sobre les quals el territori podria impulsar projectes en el terreny de la recerca (sector agroalimentari especialment), descarbonització del transport, etc. Destaca en aquest àmbit el projecte del *Spaceport a l'Aeroport Lleida-Alguaire*.